

*Legende van de Bommel,
de trots van de familie Kreun*

Angelsaksische visie op Wadenoijens hereford

Waar jaren geleden de weiden en stallen van Arend en Wouter Kreun nog bevolkt werden met Belgische witblauwen, zijn het nu herefords die de dienst uitmaken. Maar het fokkershart van vader en zoon Kreun is gebleven. Het Engelse en Ierse model van de herefordfokkerij is de rode draad in hun bedrijfsvoering.

TEKST WIM VEULEMANS

Elk jaar kalven op het vleesveebedrijf van Arend (59) en Wouter (30) Kreun in het Gelderse Wadenoijen twaalf tot vijftien dieren. In het verleden waren dit dieren van het Belgisch-witblauwras, maar door diverse omstandigheden kozen vader en zoon jaren geleden voor het Engelse herefordras. Beiden gaan immers nog buitenshuis werken; vader Arend is inseminator bij CRV en zoon Wouter is werkzaam als slager. 'Buitenshuis werken en witblauwen houden is geen gemakke-

lijke combinatie', vertelt Arend. 'Wanneer die dieren kalven, moet je steeds in de buurt zijn, omdat ze met een keizersnede kalven. En dat is niet altijd werkbaar als je buitenshuis gaat werken.'

Camerabewaking in de stal

Vader en zoon wilden dus omschakelen naar een ander ras. De bekende Franse rassen waren hun te onrustig en dus kwamen

BEDRIJFSPROFIEL

eigenaren	Wouter en Arend Kreun
plaats	Wadenoijen
veestapel	25 stuks herefords, 12-15 kalvingen per jaar
grondgebruik	20 hectare weideland

ze snel uit bij hereford. ‘Deze dieren lijken qua karakter sterk op de Belgische blauwen’, verduidelijkt Wouter hun keuze. ‘En ze kalven makkelijk af.’

Ondanks het gegeven dat de dieren makkelijk kalven en minder zorgen nodig hebben, houden Arend en Wouter hun veestapel van dichtbij in de gaten. Getuige daarvan is de camera boven de potstal met de koeien en kalfjes.

‘Op die manier kan ik tijdens mijn inseminatierondes via mijn telefoon een blik op de koeien werpen’, geeft Arend aan. ‘En indien nodig, kan ik altijd bij iemand terecht die even een kijkje gaat nemen.’

Vader en zoon zitten er dus kort bovenop. En dat is nodig volgens Arend. ‘Het management van onze veestapel is vrij sterk geënt op het Engelse model. We kiezen voor een zwaardere en meer bespied dier en voeren ook nog eens stevig door, zeker in de opfokperiode. Omdat de weides in de winter vernatten en deels onderlopen, komen de dieren in de winter een paar maanden op stal.’

Focus op groeien

De focus op jeugdgroei maakt dat kalveren naast het zogen ook brok bijgevoerd krijgen en na het spenen ook doorgevoerd worden met een rantsoen van mais, geheleplantsilage (gps) en brok (18% ruw eiwit). ‘Bijvoeren kost wat meer dan wanneer we de dieren op weidegras laten groeien’, vetelt Wouter. ‘Maar we winnen dat terug omdat de vaarzen eerder afkalven en de stieren sneller dek- of slachtrijp zijn. Goed voer levert goed vlees en dus een beter te verkopen product. September jongstleden hebben we een stier geslacht van zestien maanden oud. Hij woog geslacht 360 kilogram, meer dan gemiddeld.’

Nadat ze een eerste keer gekalfd hebben, worden de koeien niet meer bijgevoerd, maar behelpen ze zich uitsluitend met weidegras of hooi in de winter. Maar ook hierbij proberen de Gelderse vleesveehouders de groei van de dieren te optimaliseren. Een goed grasmanagement is voor hen daarom ook bijzonder belangrijk.

Het enthousiasme van Wouter spat eraf als hij het over de kwaliteiten van hereford heeft. ‘De marmering van het vlees van een goed afgemest dier geeft een heerlijke smaak. Ik krijg vaak de opmerkingen van klanten dat het hen doet denken aan het vlees dat ze vroeger bij oma kregen’, lacht Arend. ‘Bovendien is het vlees, omdat de stukken niet te zwaar zijn, mooi te proportioneren.’

Voor de dieren die op het bedrijf zelf afgemest worden, hebben ze zelf de nodige afzet gezocht. ‘Op het moment dat er eentje klaar is voor de slacht, pak ik mijn lijstje van klanten en begin ik aan een belronde’, geeft Wouter aan. ‘We verkopen daarbij steeds pakketten van 10 kilo voor 12 euro per kilo, waarbij alle porties per twee stuks verpakt zijn.’

De beste stukken, zoals een côte à l’os, bieden ze wel apart te koop aan. De dieren die ze niet zelf vermarkten, gaan weg via een handelaar. De prijs die daarbij gebeurd wordt, schommelt tussen de 3,60 en 3,80 euro. ‘Niet bepaald hoog’, geeft Arend aan. ‘In Engeland schommelt de prijs voor herefordvlees eerder rond de 4,1 euro.’

Engeland als model

Omdat ze vooral fokken richting zwaardere dieren, is het stiergebruik van deze herefordfokkers vooral gericht op stieren van het Engelse type. ‘Engelse stieren hebben

In de stal hebben de Belgische blauwen plaatsgemaakt voor hereford

Via een camera kan Arend Kreun steeds toezicht houden op zijn dieren

Tussen eind januari en begin mei worden alle kalveren geboren

Na de eerste kalving behelpen de koeien zich in de winter enkel met gras

meer bespierung en zijn vaak ook wat zwaarder', verduidelijkt Arend. 'Daarnaast is lengte en hoogtemaat belangrijk, waarbij we ook steeds op zoek gaan naar een vreemde bloedvoering. Dat maakt het vaak makkelijker om achteraf een dier voor de fokkerij te verkopen.' In hun stierkeuzes kijken vader en zoon niet meteen naar de kosten. Omdat ze vooral in het buitenland op zoek gaan naar rietjes, lopen die kosten vaker richting 35 tot soms 80 euro per rietje. Een investering die wel makkelijk via de verkoop van fokvee is terug te verdienen, aldus deze liefhebbers.

Keuringen, zowel in Nederland als het buitenland, zijn een belangrijke motor in de fokkerij van het bedrijf. Naast de keuringsuitslagen is ook de beoordeling door de inspecteur van belang. Zo werken ze het liefst met koeien met 87 punten en meer, voor stieren ligt de lat nog wat hoger. 'Vaak zijn het niet de allerbeste koeien die de beste nakomelingen geven', stelt Arend. 'Het is makkelijker om uit een mindere koe een beter kalf te halen. En dat merken we ook in onze eigen fokkerij.' Om voldoende vreemde bloedvoering in de kleine veestapel te hebben investeren ze ook af en toe in de aankoop van een dier. Ook daarin gaan vader en zoon op zoek naar iets aparts.

Nederlandse Legende

Apart is ook het verhaal van Legende P van de Bommel. Met vader Rocco P heeft de stier een aparte bloedvoering. Hij werd op vijftien maanden door inspecteur Adrie van Gent ingeschreven met 91 punten voor ontwikkeling, 90 voor bespierung, 89 voor rastype, 89 voor benen en een algemeen voorkomen van 89 punten. Op advies van de inspecteur van de Dutch Hereford Society ging de stier naar ki De Toekomst en werden een paar duizend rietjes gewonnen. Daarmee is Legende de eerste Nederlandse stier sinds lange tijd die voor herefordliefhebbers in binnen- en buitenland beschikbaar komt.

Een jaarlijkse traditie voor het bedrijf is de nationale herefordkeuring in Dalfsen. In 2017 resulteerde de deelname in twee kampioenstitels. Marinka P van de Bommel (v. Kinglee 1 Hero P) won bij het vrouwelijk jongvee en Quatro P van de Bommel (v. Boake Haldo P) bij de jonge stieren. Daarnaast was er nog een 1a-plaats voor

Esther P van de Bommel (v. Barbern 1 Gargantuan P). 'Meedoen aan keuringen is inderdaad belangrijk voor ons bedrijf', bevestigt Arend. 'Het is een uithangbord voor het bedrijf, maar je moet wel steeds proberen wat aparts te hebben. Voor de dieren in de middenmoot is er weinig interesse.'

Met het oog op deze keuringen, maar ook met het oog op de afzet van fokvee wil het bedrijf dan ook blijven investeren in de veestapel. 'Wereldkampioen worden lijkt me zo'n mooie droom', lacht Wouter.

Streng selectie

Zelden of nooit hebben de herefords uit Wadenoijen hulp nodig bij de kalving, niet van de dierenarts en amper van de veehouder. 'Enkel wanneer het kalf achterstevoren ligt, moeten we een handje helpen,' verduidelijkt Arend. 'Omdat we bewust kiezen voor zwaardere en meer bespierde dieren, heb je af en toe ook eens wat zwaardere kalveren. Voor de dieren die in een natuurgebied lopen, kiest men eerder voor lichtere kalfjes. Daar is immers vaak minder toezicht.'

Alle kalveren worden tussen eind januari en begin mei geboren, waarna ze de weide op gaan. De pinken laten deze vleesveehouders het liefst op het einde van de kalfperiode kalven. 'Een aantal koeien is dan al met de kalveren de weide op en dan is er meer ruimte en rust in de stal voor deze dieren', verklaart Wouter deze keuze. 'Op die manier kunnen ze beter wennen aan wat voor hen iets totaal nieuws is.'

Alle dieren worden met ki geïnsemineerd. Pas als ze op de weide gaan, komt er een stier bij. Maar dan wel maar voor een korte periode, half juli wordt de stier alweer uit de weide gehaald. Arend en Wouter willen immers vermijden dat er een te groot leeftijdsverschil is in een koppel kalveren. Dieren die dan nog niet drachtig zijn, worden afgemest. Hoe goed ze ook zijn.

Naar de toekomst toe zien beiden de fokkerij met hereford zich zeker nog verder ontwikkelen. 'Merkerselectie kennen we in het herefordras nog niet. Maar we zijn wereldwijd het grootste vleesras met dieren op elk continent. Het zal dus een kwestie van tijd zijn', voorspelt Arend. 'Zeker op het gebied van eventuele erfelijke gebreken. Die blootleggen is belangrijk voor ons ras.' |